SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 19. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 31, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 31-го СІЧНЯ 1995 р. Ч. 19. РІК CII.

УКРАЇНА МАЄ МІҐРАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ

Київ (Р. Р.). — Тут 25-го січня в міністерстві національностей і міґрації відбулася пресова конференція. Міністер Олександер Шульга повідомив, що „Україна", маючи щільний західний кордон стала своєрідним фільтром з виявлення незаконних міґрантів. Західні держави мають оцінити це і підтримати нас матеріяльно".

Шульга вважає, що прикордонники виконують невластиву для них функцію виявлення незаконних міґрантів, в той час, як цим мали б займатися міґраційні служби. Сьогодні в Україні є 14 мільйонів осіб некорінної національности.Серед них росіян — 11.4 мільйона, по 100,000 осіб налічується білорусів, молдован, болгарів, поляків, угорців, румунів. Створено понад 230 культурологічних товариств, майже 2,000 самодіяльних мистецьких колективів. Ці елементи збагачують культуру народу і сприяють розвиткові культур національних меншин. Але справжньої міґраційної служби досі немає, тому багато етнічних українців, втративши надію отримати українське громадянство, змушені були взяти громадянство тих країн, де вони тепер мешкають. Міністер національностей і міґрації Олександер Шульга сказав, що у ЗСА проблемами міґрації займається 19,000 службовців, а в Україні заплановано тільки 57 посад у службі міґрації на 24 области України та Крим.

О. Шульга мав зустріч з політичним радником Директорату Ради Европи з політичних питань Ірші Боґлом. Під час зустрічі вони обговорили міжетнічні відносини в Україні, проблеми повернення депортованих народів, серед яких чільне місце займають проблеми Криму. За словами О. Шульги, розглядати треба не відносини між Україною і Кримом, а відносини між Києвом і Симферополем, бо Україна — єдина держава, визнана світовим товариством. Арбітром у можливих суперечках може бути місія Наради з безпеки і співпраці в Европі (НБСЕ).

Міністерство юстиції остерігає порушників

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 24-го січня, Міністерство Юстиції України оприлюднило пояснення, що збирання підписів за референдум щодо відновлення СССР кваліфікується як заклик до насильницької зміни територіяльної цілісности держави, згідно зі ст. 62 карного кодексу України. Такі дії караються позбавленням волі до семи років.

В поясненні сказано, що коли підписи вже ж збираються, то ст. 5 Конституції та ст. 5-15, 18 закону про референдум передбачають, що ініціятивні групи, які це роблять, мають бути зареєстровані Центральною виборчою комісією. Рішення про проведення референдуму приймає Верховна Рада.

Крім того, діяльність громадських та політичних організацій, спрямована на зміну конституційного ладу та територіяльної цілісности держави, може бути припинена в судовому порядку на підставі ст. 32 закону про об'єднання громадян.

Розв'язання поширене у зв'язку з тим, що Державна Рума Росії плянує 8-го лютого розглянути питання „про возз'єднання Росії". У проєкті є пропозиція підготувати декларацію про готовість возз'єднання Росії з іншими республіками колишнього СССР. В Донецькій, Харківській та інших областях України збирається підписи за відновлення СССР і люди, втягнуті в цю авантюру, не знають про правні наслідки таких дій.

З України вислано двох громадян Німеччини

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 24-го січня, пресовий центр Служби Безпеки України повідомив, що два німецьких громадяни намагалися втягнути банки України та Криму у валютні махінації, пов'язані з відмиванням грошей. Як сказано в повідомленні, Дітер Ліміх та Альфред Вагнер прибули до Криму з метою укласти протиправні фінансово-банківські угоди на суму до п'яти більйонів долярів.

УКРАЇНІ ПОТРІБНИЙ ЗАКОН ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

Київ (УНІАР). — Тут 25-го січня відбулася зустріч представників юридичних служб Данії, Німеччини, Угорщини і Фінляндії. Вони прибули в Україну для проведення конференції з питань узгодження законодавства України з европейськими нормами. Гості переконували українських правників, що Україні треба ратифікувати Конвенцію прав людини, якщо вона має намір приєднатися до Ради Европи.

Представник Ради Европи Андрій Джемченський повідомив, що 75 країн світу вже ратифікували згадану конвенцію. Останньою до них приєдналася Фінляндія. Юридичний радник міністерства закордонних справ Фінляндії Артур Коссенен запропонував використати досвід Фінляндії на шляху інтеграції до Ради Европи. За його словами, на першому етапі Фінляндія встановила лише тісні зв'язки з країнами, які входили до Ради Европи, брала участь у підготовці документів цієї організації. На другому етапі Міністерство закордонних справ Фінляндії звернулося до Координаційної Ради. Ради Европи з клопотанням про приєднання. Потім почався етап узгодження національного законодавства з положеннями Декларації прав людини. Фінляндія внесла поправки до діючої конституції.

В Україні цей шлях буде складніший, бо бажання інтеґруватися є, а нова конституція ще не створена.

Амбасадори прощаються з Україною

Київ (Р. Р.). — Голова Верховної Ради Олександер Мороз зустрівся з амбасадором Словаччини в Україні Робертом Гаренчарем, який закінчив свою місію в Україні та від'їздить на нове місце праці. Голова українського парляменту зазначив, що торговельно-економічні відносини між обома країнами необхідно поглибити. Р. Гаренчар зазначив, що Словаччина також у цьому зацікавлена і висловив надію, що сторони домовляться про спрощення контролю на кордоні й висловив певність, що найцікавішим проєктом між Україною і Словаччиною могло стати будівництво швидкісної залізничної магістралі Братислава — Київ. За його словами, стратегічними цілями Словаччини є інтерґрація в Европейський Союз та НАТО і до 2010 року досягти рівня життя европейських країн.

Від'їздить з України також амбасадор Франції Мішель ів Песік. Перед від'їздом він зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою, який зазначив, що Україна зацікавлена у якнайширших зв'язках з Францією та в координації зовнішньої політики обидвох держав.

Л. Кучма зустрівся 25-го січня зі заступником міністра закордонних справ Японії Гакую Янагісавою. Під час зустрічі обговорено питання запланованої на березень візити Л. Кучми до Японії. Г. Янабісава передав українському Президентові особисте послання прем'єр-міністра Японії. У листі сказано, що візита Л. Кучми до Японії має стати поштовхом для розвитку українсько-японських відносин.

Президент України 25-го січня розмовляв телефоном з віцепрезидентом ЗСА Албертом Гором про українсько-американську співпрацю в економіці. А. Гор запевнив, що ЗСА виконують усі угоди щодо надання Україні кредитів та інших видів допомоги.

С. Цеков відвідав столицю України

Київ (УНІАР). — Тут 26-го січня відбулася зустріч голови Верховної Ради Олександра Мороза і голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим Сергія Цекова. У зустрічі взяли участь перший заступник голови Верховної Ради України Олексадер Ткаченко та група народних депутатів Криму.

Учасники зустрічі обговорили економічні проблеми, необхідність розмежування уповноважень між Києвом та автономією, відзначили, що закон цей ухвалено ще наприкінці червня 1992 року, але досі він не діє. Вирішено створити ще одну міжпарляментарну групу для приведення у відповідність податкового законодавства України та Автономної Республіки Крим.

ТЕРНОПІЛЬ. — Українці, переселені у 1944-47 роках з Холмщини та Підляшшя (Польща) на територію колишньої УССР, створили громадсько-культурне товариство „Холмщина", яке очолив Євген Контролевич. Товариство займатиметься дослідженням історії, культури прабатьківських земель, спритяме відновленню і збереженню пам'яток української народної архітектури, фольклору і самодіяльного мистецтва на території Холмщини та Підляшшя, впорядковуватиме там могили предків, встановлюватиме пропам'ятні таблиці для увіковічнення пам'яті видатних громадських і культурних діячів краю.

КИЇВ. — В ніч з 20-го на 21-ше січня в туринському шпиталі в Італії помер президент Спілки Юристів України 58-річний Володимир Сумін. Він поїхав до Італії читати лекції з підприємництва. Серцевий приступ спіткав його в кімнаті готелю. Відвезли до лікарні, але врятувати не вдалося. В. Сумін мав стати одним із авторів нової законодавчої системи України і перед виїздом до Італії ділився своїми плянами праці на цій ниві.

Л. КРАВЧУК ЗУСТРІВСЯ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (О. Кузьмович). — На початку своєї поїздки по ЗСА і Канаді перший Президент України Леонід Кравчук зустрівся в Українському Інституті Америки вечером 16-го січня із представниками української громади, які незвичайно численна зібралися, щоб послухати міркувань людини, яка перша тримала в руках керування самостійною українською державою.

Понад 70 осіб — представників усіх політичних громадських організацій і централь засіло до столів великої залі УІА, що був господарем зустрічі. Прихід Президента Л. Кравчука привітали постійний представник України до ООН амбасадор Анатолій Зленко і генеральний консул України Віктор Крижанівський, а Ніна Матійцьо вручила йому китицю квітів. В супроводі дипломатичних представників України в Ню Йорку та своїх постійних товаришів подорожі Зенона Баб'юка,

Л. Кравчук промовляє до зібраних представників організацій в УІА в Ню Йорку (зліва): В. Крижанівський, В. Баранецький, А. Зленко, З. Баб'юк, Я. Криштальський і З. Ткачук.

директора Фонду за Незалежну та Демократичну Україну, організатора поїздки, і політичного дорадника Зіновія Ткачука та охоронця Івана Віленка, Л. Кравчук увійшов на залю, де його привітали теплі оплески присутніх, а голова Ради директорів УІА Володимир Баранецький в коротких словах висловив радість з приводу відвідин достойного гостя в УІА, подаючи також короткий нарис його політичної кар'єри.

Л. Кравчук у своєму довшому слові подав присутнім ясний аналітичний погляд на закони сьогоднішньої України та складності, які вони приносять, так в Україні

(Закінчення на стор. 3)

Віцепрезидент не погоджується на об'єднання

Вашінгтон. — Тому кілька тижнів віцепрезидент Ел Гор звернувся до Державного департаменту, щоб запропонували спосіб як можна б зменшити апарат закордонної політики. Державний департамент запропонував об'єднати три існуючі незалежні урядові агенції та підпорядкувати їх згаданому департаментові. Виявляється, що Адміністрація президента Билла Клінтона відкинула пропозицію Державного департаменту , а рішення в цій справі зробив віцепрезидент А. Гор.

Мова тут про Міжнародну агенцію розвитку, Інформаційну службу ЗСА та про Агенцію збройної контролі і роззброєння.Одначе з усього видно, що рішення віцепрезидента не мусить бути остаточним, бо вже чути деякі голоси протесту.

Своє рішення Білий Дім базує на тому, що згадані агенції вже перед тим розпочали спроби зменшити кількість персоналу та приміщень, щоб підпорядкуватися загальним вказівкам і об'єднувати їх тепер перешкодить їм у цьому.Одначе говориться і про те, що віцепрезидент не погодився на цю пропозицію Державного департаменту також і тому, щоб не викликати зайвого непорозуміння щодо юрисдикції між персоналом згаданих агенцій та Державним департаментом, зокрема тепер коли у „мішку" закордонної політики ЗСА назбиралося чимало невирішених справ.Крім того керівники всіх трьох агенцій досить наполегливо боролися проти пропонованого об'єднання, що на їхню думку забрало б багато часу і коштів.

Аналітики уважають, що в цьому випадку Уряд президента Б. Клінтона ще раз показав свою політичну нестійкість коли йдеться про справи пов'язані зі закордонною політикою, а секретар Державного департаменту Воррен Кристофер, як звичайно залишився невтральним у рішеннях саме якраз його прерогативів.

Військова делеґація ЗСА відвідала Україну

Київ (Р. Р.). — Пресова служба Міністерства Оборони України повідомила, що робоча група Міністерства оборони ЗСА, очолювана помічником міністра оборони ЗСА Джоном Роберто, провела в Україні консультації з метою пошуків шляхів найефективнішого використання грошей виділених урядом ЗСА на ліквідацію стратегічної ядерної зброї в Україні.

Українські та американські військові фахівці обговорили проблеми постачання в Україну спеціального обладнання, проблеми зберігання компонентів рідкого ракетного палива, для чого за допомогою ЗСА споруджується спеціяльний об'єкт у селі Шевченкове під Харковом.

Київ. — Українська Консервативна Республіканська Партія Запорізької области звернулася до Президента і Верховної Ради України із закликом допомогтися виведення кораблів і морських піхотинців Чорноморської флоти та інших підрозділів подвійного підпорядкування з Чечні. За даними УКРП, два батальйони з бригади морської піхоти Севастополя беруть участь у чеченській війні. Це робить Україну об'єктом втягування у збройні авантюри.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 26-ГО СІЧНЯ, Палата Репрезентантів проголосувала над 28-ою з черги поправкою до Конституції за час її 203-річного існування, котра забороннятиме Федеральному урядові витрачати більше грошей, якщо на них немає покриття з приходів. Голосування перейшло 300 до 132, що було на 12 голосів більше, як потрібних дві третіх голосів, для конституційної поправки.Наступний крок це Сенат, якщо буде позитивне рішення поправку висилають прямо до стейтових легіслятур.Тільки тоді, як 38 стейтів схвалить це рішення стане воно частиною Конституції.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ДАЛЬШЕ настоюють на тому, щоб переглянути етичні потягнення секретаря Департаменту торгівлі Роналда Бравна. Цим разом ідеться про 135,000 дол. прибутку, котрі не були ніколи зголошені, як цього від високопоставлених урядових осіб вимагає федеральний закон. Хоча адвокат Р.Бравна твердить, що останній не зробив жодного етичного переступлення, то деякі з персоналу Білого Дому турбуються цими закидами, бо це заноситься на довшу перевірку. На їхню думку це може пошкодити і перешкодити Р.Бравнові в керівництві, згідно з дотеперішніми плянами, виборчої кампанії президента Билла Клінтона в 1996 році.

ВСІМ ВІДОМО, ЩО МИНУЛОЇ осени американські боллільники гокею та бейзболу зазнали великих прикростей, бо згадані спортові організації пішли на страйк. Тому два тижні ліга гокею закінчила страйк і розпочалися змагання, скоротивши гокейний сезон на половину. Одначе досі цього не вдалося здійснити лізі бейзболу,а вже недалеко до початку весняних тренувань. З цього приводу президент Билл Клінтон наказав федеральному посередникові зібрати найдальше до 6-го лютого для переговорів обидві сторони— власників клюбів і змагунів.Якщо вони не будуть спроможні бодай зрушити змісця, то тоді Урад накаже посередникові знайти роз-в'язку, а в Капітолю деякі конгресмени погрожують, що відберуть право монополю бейсбольній лізі.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Державного департаменту повідомляють, про отримання запоруки від керівників обидвох повстанських фракцій у Сомалії, що американські війська, котрі охоронятимуть відступ військ Організації Об'єднаних Націй не будуть атаковані їхніми бійцями. Це вперше американські офіційні чинники мали зустріч з ген. Магмедом Айдідом і Алі Магді Магмедом, самоіменованим президентом Сомалії, від часу коли президент Билл Клінтон відтягнув американські війська з Сомалії майже рік тому.

ВИСТУПАЮЧИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ посадників американських міст секретар Департаменту оборони Віллям Перрі сказав, що цього року Пентагон закриє меншу кількість військових баз, як було оригінально заплановано. Він зазначив, що причиною зміни перших рішень було нічого іншого, як звичайна економіка. Коли б взялися виконувати заплановані на початку закриття військових баз, то це було б надто дорого обійшлося не тільки Пентагонові, але й громадам де розташовані ці бази.

ЧЕЧЕНЦІ ВСЕ ЩЕ ЧИНЯТЬ ОПІР

Ґрозний, Чечня. — Західні інформаційні агентства повідомляють, що в останні дні російські війська ще більше активізували бойові дії в чеченській столиці. В суботу, 28-го січня, росіяни застосували просто-таки шалений артилерійський обстріл центральних і південних бльоків міста, дотепер контрольованих чеченськими патріотами. Кореспондент агентства Ройтер стверджує, що таких запеклих боїв тут ще не було.

А вдосвіта у неділю, 29-го січня, чеченські формації несподівано заатакували російські укріплення в центрі Ґрозного. У висліді їм вдалося відбити від росіян важливий міст і ті два бльоки довкола президентського палацу, котрі вже декілька тижнів перебували в руках російських десантників.

В інтерв'ю для московського агентства „Інтерфакс" президент Чечні Джохар Дудаєв знову закликав російський уряд припинити непотрібне кровопролиття і почати переговори. Він ще раз дав до зрозуміння, що єдиним тверезим політиком в теперішній Росії є прем'єр-міністер Віктор Черномирдін і з ним Д. Дудаєв готовий зустрітися в будь-яку хвилину. Чеченський президент також остеріг, що продовження війни на Кавказі може привести до активної участи в ній інших ісламських держав.

У неділю, 29-го січня, в Ґрозний прибули делеґати від Організації в питаннях безпеки і співробітництва в Европі, на чолі з Іштваном Дярматі. Делеґація має намір зустрітися з мешканцями чеченської столиці.

У цілому світі росте обурення діями російських військ в Чечні. З вимогою негайно припинити війну виступив міністер внутрішніх справ Німеччини Рудольф Зайтерс, підкресливши, що „єдність Росії не вдасться забезпечити з допомогою порушень прав людини". Антиросійська демонстрація відбулася перед будинком російської амбасади в Канаді. Єменська поліція повідомила про напад на російську амбасаду в Сані.

КАРНАВАЛОВА ЗАБАВА В С. БАВНД БРУКУ

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. — Комітет Допомоги Україні Центрального Ню Джерзі при співпраці з Українською Спортовою Централею Америки і Канади влаштовують тут карнавалову забаву у суботу, 25-го лютого, в Центрі Української Культури. Гратиме оркестра "Фата моргана". У програмі — коктейл, вечеря з обслугою, пізня холодна перекуска, льотерія на виграш, діятиме бара. Весь дохід призначено на підтримку українських спортовців Олімпіяди "Атланта 1996". Початок забави о год. 6:30 вечора. Квитки в ціні 35 дол., студенти 25 дол. слід замовляти з передплатою в кредитівці св. Андрія (908) 469-9085, у Дам'яна Гечі (908) 755-8156, о. І. Лишика (908) 356-5706, Олеся Напори (201) 761-7174 та Юрка Міщенка (908) 671-1914. При касі квитки коштуватимуть на 5 дол. дорожче.

У СВІТІ

В ПОНЕДІЛОК, 30-го січня, розпочала працю 51-ша сесія Комісії ООН в питаннях прав людини. Напередодні її голова Гозе Аяля Ляссо сказав у розмові з журналістами, що 1994 рік був роком „безпрецедентного порушення людських прав, роком трагічного насильства в деяких регіонах плянети". Г. А. Ляссо передусім мав на увазі масові вбивства мирного населення в Руанді і громадянську війну на території колишньої Югославії. На думку голови комісії, ООН могла б краще реагувати на екстремні ситуації у світі, якби було створено ефективну „систему ранного оповіщення", але для цього потрібні відповідні фонди. У Комісію ООН в питаннях прав людини входять представники 53 країн. Члени комісії засідають по шість тижнів, починаючи в кінці січня кожного року.

ГЕНЕРАЛ Боріс Батурін, один з керівників міністерства внутрішніх справ Росії, визнав у розмові з журналістами, що „збройні формації чеченського президента Джохара Дудаєва підготовлені до бойових дій значно краще, ніж російські". „Московські газети, замість писати правду, зображували дудаєвців незорганізованими, озброєними чим-небудь партизанами, насправді вони дуже добре вишколені і дисципліновані вояки",— сказав генерал Б. Батурін.

ВСУПЕРЕЧ ВИГАДКАМ російської пропаганди, нібито чеченці переслідують „русскоязичное населеніе", працівник відділу зовнішніх церковних стосунків Московського Патріярхату о. Віктор Петлюченко повідомив, що „в чеченській столиці безперешкодно відправляє Богослуження православний собор Архангела Михаїла. Чеченська влада дозволяє представникам православного духовенства зустрічатися з військовополоненими і здійснювати церковні таїнства". Московська Патріярхія підтримала заяву відомого російського правозахисника Сергея Ковальова про те, що тільки„адміністрація президента Дудаєва, а не так звана чеченська опозиція, створена за московські гроші, може бути єдиним партнером у справедливих російсько-чеченських переговорах".

В ДЕРЖАВНІЙ ДУМІ Росії виникла гостра дискусія з приводу того, що ліві фракції закликають денонсувати мінський договір 1991 року про створення так званої Співдружності Незалежних Держав. При цьому російські комуністи і шовіністи водночас прагнуть розпочати процес відновлення СССР. Виступаючи перед депутатами, голова парляментарної комісії у справах СНД Константин Затулин остеріг, що не варто поспішати з денонсуванням мінської угоди, бо „припинення існуваня СНД в деяких республіках тільки й чекають". Серед держав, „певні політичні сили яких закликають до виходу зі СНД", К. Затулін назвав Азербайджан, середньоазійські республіки і Україну.

ВИСТУПАЮЧИ в місті Липецьку, президент Росії Боріс Єльцин заторкнув тему російсько-українських взаємин. Між іншим, він сказав, що його візита в Україну „стане можливою лише після того, як Україна поступиться у питанні про громадянство". Мова йде про те, що Рісія вимагає для російськомовних громадян України подвійного громадянства — українського і російського. „Я збирався їхати в Україну ще в листопаді, але сторони, через наставлення самє українських дипломатів, не підготували відповідного проєкту договору. В ньому обов'язково має бути точка про громадянство, тим часом українська сторона на це не погоджується. Велика Росія не підпише договору без цієї точки",— запевнив, не прихо-вуючи великодержавного гонору,президент Б. Єльцин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Втягують Україну проти Чечні

У „Свободі" подано отриману з Києва вістку, що в Україні вештаються люди, які підшукують добровільців до війни проти Чечні. Кожному такому добровільцеві виплачують 1,000 дол. Це у теперішніх відносинах в Україні величезна сума, яка може заманити не одного йти на таку авантюру. Але є вбиті, вже переслали з далекої гористої Чечні 13 домовин з жертвами, вбитими у Чечні. Звичайно, російський уряд відпекується, що він непричетний до тієї дії в Україні, але зацікавлений у війні проти Чечні і хто інший міг би купувати українських добровільців по 1,000 дол. за особу. Приборкування самостійного руху в Чечні бомбардуванням з літаків та далекобійних гармат, із великими жертвами тамтешнього цивільного населення насторожило проти Росії міжнародний світ. Борисові Єльцинові і його міністрові закордонних справ Андреєві Козирєву страшенно потрібний доказ, що не одна Росія воює проти збунтованої Чечні, але й найбільша після Росії на Сході Европи Україна.

Зрештою, трудно зорієнтуватися, яка там насправді ситуація. Офіційно російський уряд повідомив, що воєнні дії на території Чечні припинилися. Колишній перший Президент України Леонід Кравчук, який перебуває тепер в Америці, признав, що він дістав запрошення бути мировим посередником Чечні у конфлікті з Росією. Здавалося б, що тепер, наприкінці XX сторіччя, засоби комунікації такі прецизні, що залізна завіса належить ген до середньовіччя. Але насправді все ще існує традиція царської і комуністичної епох — замовчувати дійсність та подавати фальшиві інформації.

Українські найманці на воєнному фронті проти Чечні — це трагічне непорозуміння. Адже чеченці нічого іншого не хочуть, як тільки своєї державної незалежности. Як можуть свідомі українські патріоти опинюватися на одному фронті з російськими неділимцями проти свободолюбних чеченців. Якщо знаходяться в Україні такі добровільці, то це не є патріоти-державники, а авантюристи, чи пак жертви теперішньої матеріяльної нужди в Україні, для яких байдужі всі інші аспекти, коли бачать можливість дістати тисячу долярів.

Історія не повторюється, але має свої паралелі. Пригадаймо славетні середньовічні хрестоносні походи західньоевропейських добровільців, що йшли визволяти Святу Землю з-під влади мусулманських бусурменів. Скільки у тих виправах було ідейного елементу, а скільки авантюристів, які голосилися до хрестоносних походів, як до цікавої пригоди, і скільки було осіб, які йшли туди з метою особистої наживи?

У все ще хаотичних відносинах в Україні не слухають державного закону, який забороняє голоситися до збройного походу проти Чечні і нема теж такого здисциплінованого суспільства, яке слухало б подібної заборони. На тлі такої дійсности гарною була вістка, що спроба втягнути моряків Чорноморської фльоти до війни проти Чечні — провалилася, бо Чорноморська фльота стоїть під українсько-російським командуванням, українська сторона спротивилася і той російський проєкт не вдався.

Все у світі має свій початок і свій кінець. І найдовша в історії світу 30-літня війна у XVII сторіччі закінчилася, і ланцюг Наполеонських перемог скінчився прогрою під Ватерлоо, і безслідно перевелися два великі психопати XX сторіччя Гітлер і Сталін, і переведеться чеченська трагедія, нещастя маленького гірського народу числом несповна одного мільйона душ. Але хотілося б, щоб Господь врозумив можновладців у Кремлі, що чеченці теж мають право жити у свободі. Це є в інтересі України, як і в інтересі здорового глузду.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Мирослав Семчишин

ПРИМАРА РОЗКОЛУ УКРАЇНИ

I

Заголовок статті — не наш. Це слова із Звернення-протесту Президії Спілки Письменників України (СПУ) до Президента Л. Кучми проти його рішення надати російській мові (мові 12-мільйонової меншини) статус офіційної (читай — другої державної) і до чого воно може довести, якщо б це рішення набрало законної чинности.

А таке рішення Президент України справді висловив на пресовій конференції 28-го листопада м. р. після його приїзду з Канади і ЗСА і таке висловлення цілком заперечує все те, що він сказав про підтримку української мови під час зустрічі з українською діяспорою. „Саме під час Вашої інавґураційної промови (після вибору на президента), — читаємо у Зверненні, — спостерігається в Україні, особливо на сході і півдні, розгнуздану кампанію наступу на українське слово, на українську культуру. На наш погляд, заохочує таку кампанію таке саме висловлювання". А далі Президія СПУ з болем стверджує, що в незалежній Україні, у становищі чужоземної мови перебуває саме українська мова. В окремих областях зупинено друк українських книг і підручників для шкіл, закрито українські газети. Звернення закликає Президента покласти край шовіністичному наступові на українську мову, бо це питання життя або смерти як для письменників, так і для всієї творчої інтеліґенції.

Вибір Леоніда Кучми на Президента України, його програма капітальних реформ, схвалена не тільки Верховною Радою, але й позитивно сприйнята західніми великодержавами, справді породила деякий оптимізм, що Україна поволі стане на ноги і вийде зі своїх бід, які обсіли її. У цьому аспекті справді за останні кілька місяців, як стверджують експерти і відвідувачі, дещо в нашій сучасній державі змінилось на краще, хоча економічна криза в цілому дає себе ще далі доволі болісно відчувати. Але це ще не все. Попри очевидні тенденції, а то й реальні результати на економічному фронті, ситуація на загальнокультурному фронті в останні місяці значно погіршилась. З приходом Кучми до влади і його внутрішньоадміністраційного апарату, доволі грізні познаки на культурному відтинку стали зовсім очевидними. Це, зокрема, стало дуже помітним на мовному фронті, бо є враження, що знову вернулися часи Щербицького чи Івашка і що реанімація російської культури, масова віднова престижности російської мови в публічному і навіть приватному секторах життя стала очевидним фактом. Цей різкий спад того, що досі у національно відроджувальному процесі можна було вважати за безперечні успіхи, зокрема у ділянці видавничій, освітній і мовній, протестне звернення Президії СПУ приписує злопородженій заяві новообраного Президента з липня м. р.

Боротьба зрусифікованих „земляків"-комуністів з українською національною стихією — явище не нове. Воно почалося від перших днів відродженої державности, а тепер набрало нових сил у політичній, соціяльній, а передовсім культурній сфері життя, де прийшло до відкритої боротьби з національною Україною. Яскравим виявом цього у мовній ділянці стала явна погорда і тотальне заперечування прав української мови як державної, а заяви Президента про його рішення ввести російську мову законно як другу державну (під маскою офіційної), ще більше посилило всю цю дуже небезпечну для України ситуацію. Це питання ми розглянули у двох числах „Свободи" (175, 176 за минулий рік) у статті „Українська мова в Україні в небезпеці". Сьогодні доводиться ознайомитись з іншими конкретними фактами на мовному фронті України. Їх всього кілька, але вони доволі вимовні.

У своєму Зверненні-протесті Президія СПУ наводить три південно-східні області, де в наслідок покищо тільки заяви Президента про його плян, прийшло до конкретних акцій. Це Одеська, Харківська і Луганська області. І саме з Луганська (завдяки Вірі і Богданові Боднарукам, заслуженим діячам чикаґського ТУМ – „Просвіта") ми одержали копію „Ремения" з 29-го жовтня м. р. „Про надання російській мові статусу офіційної мови поруч з державною в Луганській області". У цій постанові Луганської Обласної Ради між іншим читаємо:

(Закінчення буде)

Д-р Юліян Мовчан

75-РІЧЧЯ Д-РА Р. КУХАРА ТА ЙОГО НОВА КНИЖКА

I

У пам'ять 125-річчя Українського Академічного Т-ва „Січ" у Відні (1868–1947), більш відомого під назвою Віденська „Січ", у світ появилася велика монументальна праця „Віденська 'Січ' ". Видруковано її в Києві наприкінці минулого року на поліграфічному обладнанні „Кобза-Інтернаціонал" і автором її є відомий нашим читачам д-р філософії Роман Кухар — науковець, поет, прозаїк, співак.

Та перед тим як розповісти про його нову книжку „Віденська 'Січ' ", яка, будучи однією з найстарших українських студентських організацій, за 79 років свого існування відіграла велику ролю для української спільноти на еміґрації, слід згадати дещо з біографії її автора.

Народився Роман Кухар (літературний псевдонім Роман Володимир) у Львові 21-го лютого 1920 року. В роках 1939–41 студіював у Львівському університеті, а потім, в наслідок війни, опинився аж у Відні, де в 1943–45 роках в консерваторії студіював музику. Для багатьох з нас, які, опинившись на американській землі і знаючи тут Романа Кухара як поета, прозаїка, бібліотекаря та професора чужих мов, напевно було великою несподіванкою довідатися, що д-р Кухар є також талановитим оперним співаком. І це правда. Ось кілька прикладів.

Переді мною лежать дві копії публічних оголошень про співочі виступи Р. Кухара. На одній з них, надрукованій німецькою мовою і опублікованій в Німеччині, читаємо, що завдяки старанням Німецько-Українського Товариства, в суботу, 28-го березня 1953 року, в залі Нойман–Гауз в Мюнхені відбудеться концерт сольоспіву співака-тенора Романа Кухара, який виконає ряд пісень, в тому числі таких композиторів як Моцарт, Бетовен, Лятошинський, Лисенко, Шуман та інші. А ще кілька місяців перед тим, вже на американській землі, читаємо з копії, написаної англійською мовою, що в суботу, 6-го грудня 1952 року, в залі жіночого клюбу в Денвері, Колорадо, відбудеться концерт, в якому виступить тенор-співак Роман Кухар з виконанням ряду пісень, в тому числі на твори Кудрика, Пуччіні, Бетовена, Бізе, Січинського та інших.

Але, як бачимо, замилування до співу в Кухара було лише однією з ділянок, яким він присвятив своє життя та працю — ділянкою, якою він займався ще в молодому віці. Пізніше, переселившись до Америки, він майже цілком переключився на іншу ділянку — літературу. І тут він досяг не абияких успіхів. Не зважаючи на обтяженість професійною працею (бібліотекарство, викладання чужих мов в університеті — в тому числі німецької та латинської), він спромігся написати і видати понад десять збірок поезій, новель, драматичних творів, есеїв і т. п. Він також є автором численних статтей з мистецтва та літератури, які поміщувалися в таких газетах та журналах як „Вісник", „Визвольний Шлях", „Юкреїніян Ревю" (Лондон), „Свобода", „Слово" та ін.

Чи не до найбільш визначних творів автора належать такі як „Прощавай, минуле" (1977), „Нація на світанку", „До блакитних вершин" (про Першу Академічну Гімназію у Львові, 1981) та 264-сторінкова історична повість „Андрій Первозванний". Як довідуємося, вже готова до друку повість „Поцейбіч борсань" (повернення українців з поселень в незалежну Україну).

І ось перед нами найновіша книга Романа Кухара „Віденська 'Січ' ". Що саме спонувало його написати таку працю? На це автор дає таку відповідь:

„Українське Академічне Товариство „Січ" у Відні, — пише він, — справді заслуговує на вдячну пам'ять поколінь нашого народу. Ідеї служіння рідній національній спільноті завжди просвічували кожночасному членству „Січі" в її піднеслих та застійних роках впродовж понад сімдесятирічного існування славного Січового Товариства в Відні... „Січ" активізувала українське питання в інтелектуальних колах Австрії, придбала приятелів українського народу серед різнонаціональної студентської авдиторії, зокрема, між слов'янськими провідними людьми...

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Галина Колесса

Виставка творів Л. Гуцалюка в Ню Йорку

Українське мистецьке життя метрополії Ню Йорку збагатилося цими днями виставкою творів одного з найвизначніших сучасних українських мистців Любослава Гуцалюка. Проходить вона в ґалерії Об'єднання Мистців Українців в Америці, 136 Друга аве. в Ню Йорку. Експоновано 39 праць в жанрах пейзажу, натюрморту та інтер'єру, серед яких центральне місце посідають 27 найновіших живописних картин 1990-94 років, а також дев'ять рисунків 1970 року, три акварелі 1960-80 років, серія із чотирьох дереворитів 1972 року та дві літографії цього ж періоду.

Працюючи на ниві української культури, Л. Гуцалюк здобув признання міжнародного мистецького світу завдяки талановитому поєднанню українського темпераменту із західньоевропейською манерою творчого вислову, зокрема французького. Сплітаючи елементи різних стилів, серед яких переважає експресіонізм, Л. Гуцалюк створив свій неповторний стиль, що силою виразу ставить його на щабель того рівня, де править справжнє мистецтво. На сторінках преси не раз повідомлялося про успіх його виставок в Парижі, Міляні, Ню Йорку, Бостоні. Л. Гуцалюк—член асоціяції Audubon Artists, Товариства незалежних мистців Парижу, Об'єднання Мистців Українців в Америці. В 1989 році важка хвороба (мозговий удар) на деякий час перервала працю маестра, не залишаючи великої надії на можливості її продовження. Та потреба творити перемогла. Доказ тому—виставка нових творів Л. Гуцалюка в японській ґалерії Тоямая (57-ма вул. схід в Ню Йорку, 1990 рік), захоплені відгуки преси, в результаті яких—виставка в місті Кобе, Японія, наступного року. З того часу картини мистця двічі (в 1992 і 93 роках) експонувалися також і в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

Цьогорічна виставка в ґалерії ОМУА організована Нюйоркською Станицею Братства колишніх вояків І-ої Української Дивізії УНА. Як відомо, Л. Гуцалюк був членом Дивізії в 1944-45 роках; за заслуги у визвольній боротьбі одержав медалю "Золотий Хрест" 2-ої кляси та відзнаку за поранення.

Відкриттям виставки, що відбулося у неділю, 22-го січня, провадив голова Нюйоркської Станиці Братства Орест Слупчинський, давній приятель мистця. Із вступним словом до присутніх звернувся скульптор Зенон Голубець. Згадавши свої взаємні дружні контакти з Л. Гуцалюком, які сягають коренями часів юности, З. Голубець зацитував слова знаного Едварда Козака: "Нас, мистців, в'яже золота нитка, яка снується з нам спільного княжого міста Лева, золота нитка, яка зобов'язує до взаєморозуміння, до приятельства..."

З. Голубець висловив думку, що проведення цієї виставки саме в ґалерії Об'єднання Мистців Українців підкреслює ролю багаторічної традиції ґалерії ОМУА в донесенні до глядачів метрополії найновішого творчого надбання наших мистців, і назвав її "островом серед бурхливого чужого моря, до якого причалюють каравелі, навантажені щоразу новими скарбами".

"Тут, у вільній країні, ми мали можливість усвідомити себе і пізнати мову сучасного мистецтва та його майстрів,—продовжив маестро Голубець. — Тож сьогоднішня виставка признаного в культурному світі непересічного мистця Любослава Гуцалюка — це його слово до нас, творче відлуння його думок й почувань. Тож вгляньмося в душу творця через його праці..."

Виставка Любослава Гуцалюка буде відкрита до 29-го січня.

Галина Сухомлин-Маняко

Ічкерія

Той, хто вмиває руки від народу,
Що кров'ю захища свою свободу,
Той зраджує і рідну Батьківщину
Й перед катами гне від страху спину.
Ічкерія сьогодні у вогні...
І серце розриває жах мені,
Коли я бачу спалених дітей,
І чую грім імперських батарей...
Москва розстрілює джиґітів без жалю,
Тож тільки спробуйте ви нагадать Кремлю,
Що горці, як раби не можуть жити,
За це вона готова їх спалити...
Горить Ічкерія... Чи може світ мовчати,
Коли розстрілюють свободу з автоматів,
Й коли облуда, в масках демократів,
Імперію готова воздвигати...
Ту, що була... Чи ж ви забули ґрати
Й зловісного ГУЛАҐУ каземати?...
Хто може, люди, у цей час мовчати
І руки від Ічкерії вмивати...
Сьогодні там снаряди сіють смерть,
А завтра хтось закрутить круговерть
Всесвітньої війни, щоб чорні сили
Всю карту світу знов переділили...
Тож бийте, люди, у тривоги дзвони,
Бо є ще дзвони, дзвони похоронні...
Й не спіть тоді, коли вмирають діти
Й Москва народи хоче підкорити.
Та є на світі Бог! І всі держави,
Що на чужому власне воздвигали,
Будили тільки ненависть в серцях
І від прокльонів розсипались в прах.

Марта Богачевська-Хом'як

РОЛЯ МАТЕРІ В РОДИНІ

Доповідь виголошена 11-го грудня 1994 року на науковій конференції для відзначення Української Родини в ЗСА

II

Громаді треба застановитися, чи вона допомагає матері в трудному ділі виховання дітей. Чи громада представляє матері в Америці Україну і українство як додаткову можливість повноцілого розвитку дітей? Чи громада представляє матері в Америці Україну і українство як здобуток дорослого думання, чи тільки як літанію прийнятих фраз, якими періодично треба закликати добрих духів і відганяти злих? Чи громада представляє матері в Америці Україну і українство як щось реальне, чи як казку, чи мрію, чи сон? Чи наші матері цінуються на рівні батьків у наших громадах? Чи організації жінок вважаються громадськими організаціями, чи тільки прибудівками, або — ще гірше, але і частіше — впадають в рубрику „буфет в заряді пань". Ба, більше, чи нашим підходом до цих справ не заохочуємо інфантильности не лиш дітей, але батьків і матерів? Чи шабльонність наших публічних святкувань не один з наслідків громадської інфантильности?

Чи українська громада в Америці допомагає матері розвинути себе, не покидаючи українства, чи зводить вона українство до фолкльорних шорів, і до дитячого садочка, і до бандури та співу? Чи українство в Америці виходить поза рамки „ритму", плекаючи справжніх матерів? І що дасть нам нинішній вечір? Приємне почуття? Чи настирливе питання, що не в цих питаннях суть нашого життя? Чи нашим підходом до цих справ не заохочуємо свого роду інфантильности, шабльонности, відштовхненням від практичного діла?

Проблема, як я її бачу, лежить в тому, що українство, — і це, на жаль, часто включає церкву, — лежить поза рамками практичного повсякденного життя. Воно знаходиться десь у сфері ідеології, а що ідеологія зрозуміла — і прихильна — освіченим і тим, у кого є час на дилетантську освіту, ми відсуваємо від українства цілу низку продуктивних людей, тих, які творять стрижень суспільства. Томас Совел, чільний американський соціолог і політичний коментатор, згадав, що інтелектуали можуть завжди осмислити реальність — простолюддю доводиться в ній жити. У наших громадах мати — це часто те простолюддя, на яку спадають турботи повсякдення. Навіть у громадських організаціях жінки є часто мотором дитячої літератури, передшкілля, суспільної допомоги. Репрезентація, політика — в заряді чоловіків.

Для практичних порад материнства і батьківства, одначе, треба звертатися до неукраїнських матеріялів. В Україні українською мовою є передруки куховарських переписів минулого століття, а інформаційна книжка про статеве життя — це брошурка, видана НТШ в 1911 році. Ми заохочуємо матерів віддати свою увагу дітям — одній дитині нараз. А що в той же час робити із рештою? ООН проголошує декаду, щоб привернути увагу держав на потреби суспільних змін. В Африці Декада Жінки втягнула жінок у програми економічного розвитку в селах та дрібній торгівлі. ООН дійшло до висновку, що без активної участи матерів економічного розвитку в країнах, де його немає, так і не буде. Каїр показав, наскільки важлива роля жінки в цілій громаді, а не тільки в чотирьох стінах. Та навіщо мені говорити про ООН. ООН проводить програми економічного розвитку і медичного проґресу — чи вважає, що їх проводить. Україна нарешті є повноцінним членом ООН і його недержавних прибудівок. Досі на недержавних конференціях доводилось боротися за місце не кому іншому, як СУА через Міжнародну Раду Жінок. Два роки тому СФУЖО одержало статус недержавної організації.

Я боюся ось чого — що ролю матері зведемо і далі буде зведено до чотирьох стін з вигідним Ві-Сі-аР з українськими народними танцями і церковною музикою. А світ тим часом йтиме собі, і Україна, дай Боже, з ним. А ми? Чи завдаємо собі труду хотіти знати, що думають матері, що їм потрібно, чого вони хочуть? А ще треба подумати, як практично нав'язати контакт з матерями в Україні. Союз Українок Америки має цей контакт з Жіночою Громадою, з Союзом Українок, але не має з Комітетом Солдатських Матерів, не має його з тими організаціями, які крім льозунґів, „ударних" гасел і гарних проклямацій, вміють проводити конкретне діло, мати практичні результати. А у нашій українській громаді в Америці з Союзом Українок панове не числяться — наявним доказом цього є нехтування жіночої організації в плянуванні зустрічей з Президентом України Леонідом Кучмою. Якби не особисті старання голови Союзу Українок в американському Уряді, Союз Українок Америки не брав би зовсім участи в урочистостях у Вашінґтоні. Роля матері в родині, але поза родиною — зась!

Жінки працюють малою, повільною, утяжливою, мозольною працею, і ходять на свята слухати гарних слів. Від них їм легше, але ненадовго. Роля матері, роля родини в українській мові святкова. А що проходить в будні? Чи допоможемо ми матерям повноцінно вижити в сучасному світі, чи поставимо знову матусю у святкові рамки, з яких інколи здуємо порох нашим грімким, але короткотривалим співом?

Чи у своїй праці ми бачимо жінку поза її біологічними функціями, як повновартісну одиницю? Чи сприяємо розвиткові інтелектуального потенціялу половини населення? Чи програми пристосування до модерного світу включають потреби матерів? Чи забезпечуємо можливості економічного розвитку жінок? Чи потреби працюючих жінок включені у програми економічного розвитку населення ЗСА та України? Чи залишаємо догляд дітей виключно на руки матерів? Коротко кажучи, чи ми бачимо людину-жінку-матір, чи матір на службі родини?

Я, всупереч всього сказаного, люблю свята. Шкода тільки, що треба буднів, щоб свята існували. А звідки взяти тих буднів, коли у нас зустрічі на свята, і кожна зустріч — це свято, і кожна матуся — свята. Я виростала на тих святах. Але навряд чи це вистачає моїм дітям. Вони, звичайно, стануть матерями. Але чи будемо знати, що це значить, влаштовуючи такі вечори як сьогоднішній?

Говорити я вмію. Цього таланту в нас і тут і там багато. Та навряд чи саме він нам тепер потрібен. І тут і там.

УАВетерани стараються одержати оригінальні автомобільні плити

Організації Українських-Американських Ветеранів (УАВ) Стейтовий Відділ Ню Джерзі, інформує про свій проєкт уживати унікальні автомобільні плити для своїх членів.

Організації УАВ повідомляє, що законодавці висловили своє вагання щодо законопроєкту для „етнічної організації". Старшина УАВ переконала законодавців, що УАВ є на ділі організацією ветеранів американських збройних сил, яку визнає Пентаґон, Федеральний департамент ветеранських справ та Стейтовий відділ мілітарних та ветеранських справ в Н. Дж. Цю заяву підтримав стейтовий комішенер ветеранських справ Майкл Борнер.

На прохання стейтового командира УАВ Юрія А. Мізюка стейтовий сенатор Пітер Інверсо уложив законопроєкт С-1590, а стейтовий асемблімен Джозеф Югас уложив законопроєкт А-2290. Після переведення цих законопроєктів в обидвох палатах Н.Дж. та підписання їх губернатором Крістін Тодд-Вітман, члени УАВ зможуть дістати у Бюрі автомобільного транспорту автомобільні плитки з емблемою організації та написом „Український американський ветеран" англійською мовою.

Звертаємося до зацікавлених членів української громади у Ню Джерзі підтримати наш проєкт. Просимо усіх нав'язати контакти зі своїми стейтовими сенаторами й заявити підтримку законопроєкту С-1590 та повідомити стейтових асембліменів про підтримку законопроєкту А-2290. Прізвище кожного стейтового репрезентанта можна одержати від Бюра леґіслятурної служби у Н.Дж.; телефонувати слід на число 1-800-792-8630.

За дальшими інформаціями слід телефонувати до Ю. Мізюка на число (609) 394-4824, Андрія Кейбіди на число (201) 762-2827, або Богдана Кравчука на число (908) 739-3207.

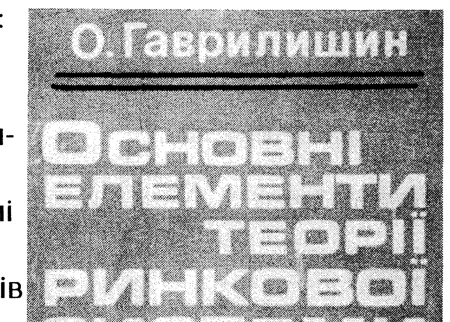

Взірець пропонованої автомобільної плити

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ-УНС

Чи вам відомо що завдяки Фондові Відродження України УНС зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544.000 дол. Ось, приклад:

– У 1992 р. вийшла книжка Олега Гаврилишина „Основні елементи теорії ринкової системи", тиражем 10 тисяч примірників.

У книжці висвітлюються теорія ринкової економіки та основні закономірності ринкової системи в цілому.

Призначена ця книжка, насамперед, для викладачів і студентів вищих шкіл;

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України–УНС є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її успішного продовження.

В Україні відбулися конференції у пам'ять Митрополита А. Шептицького

Оттава (ФІіМАШ). — За ініціятивою Львівського Інституту Історії Церкви та Оттавського Інституту ім. Митрополита Андрея Шептицького минулого року переведено в Києві та Львові наукові конференції, присвячені пам'яті Митрополита Шептицького.

У Києві конференція відбулася в університеті „Києво-Могилянська Академія" 31-го жовтня та 1-го листопада. Оскільки Університет „Києво-Могилянська Академія" був теж спів-спонзором конференції, прелеґентів та слухачів привітав ректор університету проф. Сергій Іванюк. Відтак директор інституту ім. Митр. Шептицького в Оттаві о. д-р Андрій Чировський у своєму вітальному слові підкреслив, що конференція в сам день 50-літньої річниці відбудеться в Києві, щоб підкреслити, що особа Митр. Андрея важлива не тільки для Ґаличини, але радше для цілої України, а зрештою, це особистість світового маштабу. Відтак о. Чировський передав бібліотеці НУК-МА екземпляри Богословського наукового журналу „Логос" та інші видання Інституту ім. Шептицького, заявляючи, що наступний крок — це спільні видання між двома науковими установами. Працю конференції відкрито співом молитви „Царю Небесний", після цього о. Архимандрит д-р Любомир Гузар відчитав молитву Митр. Андрея про Божу Мудрість.

Конференція в Києві побудована навколо чотирьох основних доповідей науковців, які писали докторські дисертації про діяльність і мислення Митрополита Андрея: о. Андрій Чировський (Інститут Шептицького) — „Митр. Шептицький і його наука про молитву й Божу мудрість"; о. Архимандрит д-р Любомир Гузар (Львів) — „Митрополит Шептицький і екуменічний рух"; д-р Андрій Кравчук (Інститут ім. Шептицького) — „Митр. Шептицький про церковно державні взаємини"; о. проф. Петро Ґаладза (Інститут ім. Шептицького „Літургічна діяльність Митрополита Шептицького";

До цих основних доповідей долучено коротші наукові повідомлення київських науковців з Києво-Могилянської Академії та Інституту філософії Академії Наук України: Дмитро Степовик — „Митрополит Шептицький і розвиток українського ікономалювання", Михайло Бабій — „Митрополит Шептицький і проблеми міжконфесійних відносин в Україні"; Василь Расевич — „Митрополит Шептицький і проблеми консолідації українських національно-політичних сил, 1900-1918"; Петро Яроцький — „Церковна політика Другої Речі Посполитої і ставленні до неї Митрополита Шептицького"; Виділено багато часу на дискусію, а вміло головував заступник директора Інституту Історії Церкви Олег Турій.

При кінці конференції відбуто панель, в якому брали участь усі присутні прелеґенти, а працю завершено Панахидою за Митрополита Андрея, яку відслужили всі присутні священики в приміщенні університету „Києво-Могилянська Академія".

Українська республіканська телевізія передавала по всій Україні репортаж про цю важливу наукову конференцію, яка дала можливість об'єктивно насвітлити важливу постать Митрополита А. Шептицького, якого за совєтської влади представлялося виключно в неґативному світлі.

В четвер і п'ятницю, 3-4-го листопада, відбувся другий етап цього наукового обговорення життя і ідей Митрополита Андрея. Інститут історичних досліджень Львівського Університету ім. І. Франка долучився до спонзорства конференції. Тому присутніх тепло привітав д-р Анатолій Карась, проректор Львівського Університету. Відтак головуючий першим засіданням Олег Турій попросив Митрополита Максима Германюка до молитви, до якої присутні долучили спів молитви „Царю небесний". Привіт від Патріярха Мирослава Івана Любачівського відчитав Єпископ-Помічник Василь Медвіть. Конференція відбулася в пишному актовому залі Львівського Університету. Чотири головні доповіді Львівської конференції були подібними до київських варіянтів, з деякими доповненнями й змінами. Серед коротших наукових повідомлень пролунали такі доповіді: о. д-р Ярослав Москалик (Люблин), який був перешкоджений і надіслав текст п.з. „Пневматологічна концепція Церкви Митрополита А. Шептицького"; о. д-р Іван Дацько виголосив доповідь „Митрополит А. Шептицький і Велеградські унійні з'їзди"; проф. Віталій Кутий виступив з рефератом „Митрополит А. Шептицький та жидівство: віра, мораль, політика".

4-го листопада головував засіданням о. д-р А. Чировський, директор Інституту ім. Митр. Шептицького при університеті св. Павла в Оттаві. Крім вищезгаданих головних доповідей виголосили свої коротші реферати проф. Михайло Швагуляк: „Митрополит А. Шептицький і консолідаційні процеси в українському національно-політичному житті в 30-ті роки"; проф. Михайло Гайковський виголосив доповідь „Безапеляційний авторитет у релігійному світі СССР (Митр. А. Шептицький в документах совєтських спецслужб)".

Цього ж вечора головні прелеґенти були запрошені на вечерю з Патріярхом Любачівським, в палаті св. Юра.

Четверте засідання включало, крім головної доповіді о. проф.П. Ґаладзи, доповіді голови Патріяршого Трибуналу о. Йосифа Андріїшина п.з. „Питання юрисдикції Митрополита А. Шептицького" та Оксани Гайової з Львівського Державного Історичного Архіву п. з. „Митрополит А. Шептицький в історіографічній спадщині". На всіх сесіях виділено багато часу на питання й дискусію.

Львівські засідання наукової конференції з нагоди 50-ліття смерти Митрополита А. Шептицького закінчилися прочитанням молитви за прославу Митрополита Андрея львівським протосинкелом Владикою Юліяном Ґбуром.

Науковці з Оттавського Інституту ім. Митрополита А. Шептицького два тижні пізніше зорганізували та перевели подібну конференцію в університеті св. Павла в Оттаві.

Доповіді львівської та київської конференцій повинні появитися друком в неперіодичному науковому журналі „Ковчег", що його видає Інститут історії церкви.

Хто цікавиться працею Інституту ім. Шептицького може звернутися на адресу: Sheptytsky Instituty, c/o Saint Paul University, 223 Main St. Ottawa, Ont. K1S 1C4.

Св. Миколай в Йонкерсі

18-го грудня в Йонкерсі при церкві св. Михаїла відбулося урочисте святкування св. Миколая. В святкуванні взяли участь діти із світлички при СУА та учні Школи Українознавства при парафії св. Михаїла, яких підготовили вчителі під проводом директорки Оксани Кулинич. Перше виступала Світличка, а потім учні Школи Українознавства деклямували віршики та ставили сценку про життя св. Миколая.

Під час імпрези був відкритий дуже смачний буфет, яким займався Батьківський комітет. До складу його входили співголови Андрея Вариха і Ліса Бибель, а також Іванна Оліярчик і Ірина Терлецька-Грейо.

Після закінчення виступів на сцену вийшов св. Миколай разом із ангелами і роздавав дарунки всім дітям. За таке вшанування християнського звичаю складають щиросердечну подяку парафіяни, батьки учнів цієї школи і рівнож гості з України отцеві Ігореві Міджакові, що відпустив церковну залю для навчання учнів в часі шкільного року та для проведення свята.

Гості з України передають низький уклін директорові та вчителям Школи Українознавства за їх невтомну працю, за душевне відношення до української мови, українського народу, за те, що гордо передають естафету українських звичаїв своєму молодому підростаючому поколінню.

Люба Ворончак

Діти під час виступу

Святий вечір у домівці СУМ у Фініксі

6-го січня 1995 року у просторій, святочно удекорованій залі місцевого осередку СУМ відбулася чергова, вже традиційна тут, соборна Свята вечеря, на яку зібралося біля 300 осіб обох віровизнань.

Наше ініціятивне, винахідливе і невтомне жіноцтво розставило на столи щедру традиційну з 12-ти страв вечерю та по-мистецьки виготовлені колачі, а священики, один православний і два католицькі, спільно молитвами започаткували святвечірню церемонію, висловили свою щиру радість з того, що вже сьогодні, нарешті, багатомільйонова українська родина на вільній Україні і розсіяних по всьому світі спільно і одночасно засіли за святвечірні столи з молитвою подяки на устах.

Д-р Степан Михайлів, голова осередку СУМ, отже господар, привітав усіх численно зібраних присутніх, в тому і гостей з України, і передав дальше ведення програми Ользі Сливці, яка в уривчастих спогадах зуміла увести всіх нас в чарівну романтику святвечірню з засніженими колядникамии та голосними колядками колись давно в краю рідному. Не забула згадати і усіх тих, яких уже немає між ними, а ми хотіли б, щоб вони були сьогодні тут, в тому і недавно спочилого довголітнього заслуженого пароха католицької громади. Вказала і столик невеличкий у центрі, спеціяльно приготований для них, покійників, на якому красувався дідух — розкішний букет колосків жита-пшениці, привезений українським фармером з Канади, та традиційна вечеря.

Гість з України Дарія Городецька з Рогатинщини передала нам привіт з рідного краю. Вона колишня учителька, а тепер активістка жіночого руху, об'їздила всю Україну, включно з Кримом, і стверджує, що дух лицарський непокори і змагу оживає спонтанно, особливо серед молодшого покоління. Але найтяжче зранена східня Україна ще потребує моральної допомоги від західньої...

Зі словами і привітами виступили І. Ємець і від стейтового Відділу УККА голова Ліда Дидик.

Потім були колядники з різдвяною зіркою, віншувальники, та проведено різдвяну збірку на потреби СУМ.

Закінчено цю урочисту святвечірню програму спільною молитвою. Всі задоволені розходилися по домах з вогниками в очах і з гордістю за всіх у серцях.

Я. Чорноморець

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ЧИТАЧІВ ГАЗЕТИ „СВОБОДА"

Шановні читачі!

Почавши від першого дня січня 1995 року, увійшли в силу вищі поштові оплати за всі види пересилок. Наприклад, пересилка листа вагою до однієї унції першою клясою зросла від 29 до 32 центів, тобто на 10 відсотків.

Доводимо до відома шановних читачів, що пересилка поштою наших газет другою клясою, для неприбуткових організацій, зросла майже на 20 відсотків. Хоч УНСоюз і багато інших неприбуткових організацій внесли протест до поштового уряду, коли стало відомо про підвищення оплати, на жаль, наш протест не взяли до уваги.

Нова підвишка збільшить кошти видавництва за пересилку газет на 110,000 долярів річно, хоч достава газет віддавна була і далі є незадовільною, на що звертаєте увагу постійно поштовим властям як ви, шановні читачі, так і наше видавництво.

У липні 1994 року, згідно з рішенням минулої Конвенції УНСоюзу, ввійшла в силу підвишка передплати, завданням якої було до деякої міри покрити постійно зростаючі кошти видання газети.

Нове підвищення поштової оплати, на жаль, стало новим великим тягарем для видавництва і знову значно збільшило кошти. Тому звертаємося до вас з гарячим проханням добровільно зложити пожертви на покриття підвишки пош-тової оплати. Коли б кожний передплатник зложив додатково по 8 дол., то ця пожертва частково покрила б нову по-штову підвишку. Тому проголошуємо збірку пожертв на пресовий фонд „Свободи" з вірою, що читачі, які дорожать щоденником, допоможуть своїми датками його втримати.

Екзекутива УНС

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

як і поза її межами. Покликуючись на це, що йому тепер куди зручніше висловлювати свобідно свою думку, як це було раніше, Л. Кравчук ствердив, що прийняті закони не є добрі, а їхня конечна переорганізація це доволі небезпечна справа. В сьогоднішній поганій економічній ситуації кожна боротьба за владу може викликати неґативні насліди і тому він уважає, що реформувати все в цілості не є доцільним, а радше треба застановитися над доповненням до існуючої конституції.

На думку Кравчука проблема влади тепер найважливіша і стоїть попереду економічної кризи. Тому цьому питанню Л. Кравчук посвятив найбільше часу, подаючи свої думки на цю тему. Це, що багато влади залишилося за областями і районами не є добре і тому потрібно послідовно та спокійно удосконалювати конституцію, а щойно відтак думати про прийняття її через загальне референдум, однак тепер, це було б небезпечно. Він є за спокійним і розважним введенням усіх потрібних змін, як і веденням цілої політики, зокрема у відношенні до Росії, спілкування з якою треба вести дуже осторожно. Політика Росії, як великої держави і її місце у світі, це постійна небезпека для України, а недавнє підписання Україною договору у справі передання атомової зброї — це дальший крок російської концепції власности.

Після цих щирих міркувань Л. Кравчук з питомою йому ерудицією відповідав на поставлені йому учасниками зустрічі питання.

Питання ставили представники різних політичних партій, як також громадських установ, що усі уважно вислухали міркувань першого Президента України та нагородили його щедрими оплесками. Дискусією провадив голова УІА В. Баранецький, а питання ставили: ред. Ігор Длябога, д-р Мирослав Прокоп, д-р Анатолій Камінський, Володимир Процик, д-р Богдан Шебунчак, Осип Труш, проф. Володимир Петришин, проф. Роман Воронка, ред. Микола Галів, Ірена Куровицька, інж. Григорій Кузьма, Євгенія Івашків і адвокат Богдан Шандор.

Л. Кравчук, як це в його звичаї, відповідав на всі питання точно та вичерпно, а у відповідях були порушені ті проблеми, про які гість говорив у своїх міркуваннях, або порушив їх на пресовій конференції з журналістами „Свободи" і „Українського Тижневика". Він виразно підкреслив потребу об'єднання усіх політичних сил в Україні, зцементування України, ствердив, що стосунки із ЗСА поправилися від підписання договору про віддання ядерної зброї та висловив надію, що в тих добрих стосунках із ЗСА найбільше помічні можуть бути українці, що тут живуть та мають зв'язки.

Він вияснив також завдання Фонду Підтримки Розвитку Мистецтв, що має пропаґувати українську культуру, зокрема поза границями України. Неоднократно перший Президент України підкреслив і в своєму слові, як також у відповідях дискутантам, конечність об'єднання сил, конкретної спільної праці і віри, що Україна, як держави ніхто вже не знищить.

Таким оптимістичними словами закінчилася зустріч Л. Кравчука із численно зібраними представниками українського організованого життя Ню Йорку, яка відтак продовжувалася ще довго у безпосередніх розмовах при чарці шампанського і елеґантній гостині, що її підготовив окремо до цього запрошений Радою Директорів УІА комітет жінок.

ДЕПУТАТ Державної думи, співголова Російського соціяльно-демократичного союзу Василій Ліпицький зажадав, щоб міністерство закордонних справ Росії звернулося до Адміністрації ЗСА і вказало на „порушення прав людини американською амбасадою в Москві". Кожен, хто хоче відвідати Америку, опиняється перед принизливою необхідністю доводити, що він не має наміру залишатися там назавжди. На думку В Ліпицького, це порушує презумпцію невинности, тобто підставовий принцип права і демократії. В. Ліпицький закликав депутатів Думи і всіх політичних діячів Росії „відмовитися від участи в будь-яких заходах, що їх проводитиме амбасада ЗСА в Москві, аж поки не буде одержано ґарантій дотримання американськими дипломатами прав російських громадян".

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерти нашої МАМИ

БОГДАННИ МАСНИК

що відійшла у вічність 27-го січня 1994 року на 62-му році свого трудолюбного життя. В глибокій пам'яті жалю і смутку залишилась вона в нашому серці:

чоловік — БОГДАН
діти — ЗОРЯНА
— АРЕТА
— ОРИСЯ
— ЛЯРИСА

Нехай буде вічна їй пам'ять!

УАВетерани стараються одержати оригінальні автомобільні плити

Організації Українських-Американських Ветеранів (УАВ) Стейтовий Відділ Ню Джерзі, інформує про свій проєкт уживати унікальні автомобільні плити для своїх членів.

Організації УАВ повідомляє, що законодавці висловили своє вагання щодо законопроєкту для „етнічної організації“. Старшина УАВ переконала законодавців, що УАВ є на ділі організацією ветеранів американських збройних сил, яку визнає Пентаґон, Федеральний департамент ветеранських справ та Стейтовий відділ мілітарних та ветеранських справ в Н. Дж. Цю заяву підтримав стейтовий комішенер ветеранських справ Майкл Борнер.

На прохання стейтового командира УАВ Юрія А. Мізюка стейтовий сенатор Пітер Інверсо уложив законопроєкт С-1590, а стейтовий асемблімен Джозеф Югас уложив законопроєкт А-2290. Після переведення цих законопроєктів в обидвох палатах Н.Дж. та підписання їх губернатором Крістін Тодд-Вітман, члени УАВ зможуть дістати у Бюрі автомобільного транспорту автомобільні плитки з емблемою організації та написом „Український американський ветеран“ англійською мовою.

Звертаємося до зацікавлених членів української громади у Ню Джерзі підтримати наш проєкт. Просимо усіх нав'язати контакти зі своїми стейтовими сенаторами й заявити підтримку законопроєкту С-1590 та повідомити стейтових асемблїменів про підтримку законопроєкту А-2290. Прізвище кожного стейтового репрезентанта можна одержати від Бюра леґіслятурної служби у Н.Дж.; телефонувати слід на число 1-800-792-8630.

За дальшими інформаціями слід телефонувати до Ю. Мізюка на число (609) 394-4824, Андрія Кейбіди на число (201) 762-2827, або Богдана Кравчука на число (908) 739-3207.

Взірець пропонованої автомобільної плити

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ЧИТАЧІВ ГАЗЕТИ „СВОБОДА“

Шановні читачі!

Почавши від першого дня січня 1995 року, увійшли в силу вищі поштові оплати за всі види пересилок. Наприклад, пересилка листа вагою до однієї унції першою клясою зросла від 29 до 32 центів, тобто на 10 відсотків.

Доводимо до відома шановних читачів, що пересилка поштою наших газет другою клясою, для неприбуткових організацій, зросла майже на 20 відсотків. Хоч УНСоюз і багато інших неприбуткових організацій внесли протест до поштового уряду, коли стало відомо про підвищення оплати, на жаль, наш протест не взяли до уваги.

Нова підвишка збільшить кошти видавництва за пересилку газет на 110,000 долярів річно, хоч достава газет віддавна була і далі є незадовільною, на що звертаєте увагу постійно поштовим властям як ви, шановні читачі, так і наше видавництво.

У липні 1994 року, згідно з рішенням минулої Конвенції УНСоюзу, ввійшла в силу підвишка передплати, завданням якої було до деякої міри покрити постійно зростаючі кошти видання газети.

Нове підвищення поштової оплати, на жаль, стало новим великим тягарем для видавництва і знову значно збільшило кошти. Тому звертаємося до вас з гарячим проханням добровільно зложити пожертви на покриття підвишки пош-тової оплати. Коли б кожний передплатник зложив додатково по 8 дол., то ця пожертва частково покрила б нову по-штову підвишку. Тому проголошуємо збірку пожертв на пресовий фонд „Свободи“ з вірою, що читачі, які дорожать щоденником, допоможуть своїми датками його втримати.

Екзекутива УНС

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Чи вам відомо що завдяки Фондові Відродження України УНС зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544.000 дол. Ось, приклад:

– У 1992 р. вийшла книжка Олега Гаврилишина „Основні елементи теорії ринкової системи", тиражем 10 тисяч примірників.

У книжці висвітлюються теорія ринкової економіки та основні закономірності ринкової системи в цілому.

Призначена ця книжка, насамперед, для викладачів і студентів вищих шкіл;

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України–УНС є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її успішного продовження.

В Україні відбулися конференції у пам'ять Митрополита А. Шептицького

Оттава (ФІМАШ). — За ініціятивою Львівського Інституту Історії Церкви та Оттавського Інституту ім. Митрополита Андрея Шептицького минулого року переведено в Києві та Львові наукові конференції, присвячені пам'яті Митрополита Шептицького.

У Києві конференція відбулася в університеті „Києво-Могилянська Академія“ 31-го жовтня та 1-го листопада. Оскільки Університет „Києво-Могилянська Академія“ був теж спів-спонзором конференції, прелеґентів та слухачів привітав ректор університету проф. Сергій Іванюк. Відтак директор інституту ім. Митр. Шептицького в Оттаві о. д-р Андрій Чировський у своєму вітальному слові підкреслив, що конференція в сам день 50-літньої річниці відбудеться в Києві, щоб підкреслити, що особа Митр. Андрея важлива не тільки для Ґаличини, але радше для цілої України, а зрештою, це особистість світового маштабу. Відтак о. Чировський передав бібліотеці НУК-МА екземпляри Богословського наукового журналу „Логос“ та інші видання Інституту ім. Шептицького, заявляючи, що наступний крок — це спільні видання між двома науковими установами. Працю конференції відкрито співом молитви „Царю Небесний“, після цього о. Архимандрит д-р Любомир Гузар відчитав молитву Митр. Андрея про Божу Мудрість.

Конференція в Києві побудована навколо чотирьох основних доповідей науковців, які писали докторські дисертації про діяльність і мислення Митрополита Андрея: о. Андрій Чировський (Інститут Шептицького) — „Митр. Шептицький і його наука про молитву й Божу мудрість“; о. Архимандрит д-р Любомир Гузар (Львів) — „Митрополит Шептицький і екуменічний рух“; д-р Андрій Кравчук (Інститут ім. Шептицького) — „Митр. Шептицький про церковно державні взаємини“; о. проф. Петро Ґаладза (Інститут ім. Шептицького „Літургічна діяльність Митрополита Шептицького“;

До цих основних доповідей долучено коротші наукові повідомлення київських науковців з Києво-Могилянської Академії та Інституту філософії Академії Наук України: Дмитро Степовик — „Митрополит Шептицький і розвиток українського ікономалювання“, Михайло Бабій — „Митрополит Шептицький і проблеми міжконфесійних відносин в Україні“; Василь Расевич — „Митрополит Шептицький і проблеми консолідації українських національно-політичних сил, 1900-1918“; Петро Яроцький — „Церковна політика Другої Речі Посполитої і ставленні до неї Митрополита Шептицького“; Виділено багато часу на дискусію, а вміло головував заступник директора Інституту Історії Церкви Олег Турій.

При кінці конференції відбуто панель, в якому брали участь усі присутні прелеґенти, а працю завершено Панахидою за Митрополита Андрея, яку відслужили всі присутні священики в приміщенні університету „Києво-Могилянська Академія“.

Українська республіканська телевізія передавала по всій Україні репортаж про цю важливу наукову конференцію, яка дала можливість об'єктивно насвітлити важливу постать Митрополита А. Шептицького, якого за совєтської влади представлялося виключно в неґативному світлі.

В четвер і п'ятницю, 3-4-го листопада, відбувся другий етап цього наукового обговорення життя і ідей Митрополита Андрея. Інститут історичних досліджень Львівського Університету ім. І. Франка долучився до спонзорства конференції. Тому присутніх тепло привітав д-р Анатолій Карась, проректор Львівського Університету. Відтак головуючий першим засіданням Олег Турій попросив Митрополита Максима Германюка до молитви, до якої присутні долучили спів молитви „Царю небесний“. Привіт від Патріярха Мирослава Івана Любачівського відчитав Єпископ-Помічник Василь Медвіть. Конференція відбулася в пишному актовому залі Львівського Університету. Чотири головні доповіді Львівської конференції були подібними до київських варіянтів, з деякими доповненнями й змінами. Серед коротших наукових повідомлень пролунали такі доповіді: о. д-р Ярослав Москалик (Люблин), який був перешкоджений і надіслав текст п.з. „Пневматологічна концепція Церкви Митрополита А. Шептицького“; о. д-р Іван Дацько виголосив доповідь „Митрополит А. Шептицький і Велеградські унійні з'їзди“; проф. Віталій Кутий виступив з рефератом „Митрополит А. Шептицький та жидівство: віра, мораль, політика“.

4-го листопада головував засіданням о. д-р А. Чировський, директор Інституту ім. Митр. Шептицького при університеті св. Павла в Оттаві. Крім вищезгаданих головних доповідей виголосили свої коротші реферати проф. Михайло Швагуляк: „Митрополит А. Шептицький і консолідаційні процеси в українському національно-політичному житті в 30-ті роки“; проф. Михайло Гайковський виголосив доповідь „Безапеляційний авторитет у релігійному світі СССР (Митр. А. Шептицький в документах совєтських спецслужб)“.

Цього ж вечора головні прелеґенти були запрошені на вечерю з Патріярхом Любачівським, в палаті св. Юра.

Четверте засідання включало, крім головної доповіді о. проф.П. Ґаладзи, доповіді голови Патріяршого Трибуналу о. Йосифа Андріїшина п.з. „Питання юрисдикції Митрополита А. Шептицького“ та Оксани Гайової з Львівського Державного Історичного Архіву п. з. „Митрополит А. Шептицький в історіографічній спадщині“. На всіх сесіях виділено багато часу на питання й дискусію.

Львівські засідання наукової конференції з нагоди 50-ліття смерти Митрополита А. Шептицького закінчилися прочитанням молитви за прославу Митрополита Андрея львівським протосинкелом Владикою Юліяном Ґбуром.

Науковці з Оттавського Інституту ім. Митрополита А. Шептицького два тижні пізніше зорганізували та перевели подібну конференцію в університеті св. Павла в Оттаві.

Доповіді львівської та київської конференцій повинні появитися друком в неперіодичному науковому журналі „Ковчег“, що його видає Інститут історії церкви.

Хто цікавиться працею Інституту ім. Шептицького може звернутися на адресу: Sheptytsky Institute, c/o Saint Paul University, 223 Main St. Ottawa, Ont. K1S 1C4.

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

як і поза її межами. Покликуючись на це, що йому тепер куди зручніше висловлювати свобідно свою думку, як це було раніше, Л. Кравчук ствердив, що прийняті закони не є добрі, а їхня конечна переорганізація це доволі небезпечна справа. В сьогоднішній поганій економічній ситуації кожна боротьба за владу може викликати неґативні наслідки і тому він уважає, що реформувати все в цілості не є доцільним, а радше треба застановитися над доповненням до існуючої конституції.

На думку Кравчука проблема влади тепер найважливіша і стоїть попереду економічної кризи. Тому цьому питанню Л. Кравчук посвятив найбільше часу, подаючи свої думки на цю тему. Це, що багато влади залишилося за областями і районами не є добре і тому потрібно послідовно та спокійно удосконалювати конституцію, а щойно відтак думати про прийняття її через загальне референдум, однак тепер, це було б небезпечно. Він є за спокійним і розважним введенням усіх потрібних змін, як і веденням цілої політики, зокрема у відношенні до Росії, спілкування з якою треба вести дуже осторожно. Політика Росії, як великої держави і її місце у світі, це постійна небезпека для України, а недавнє підписання Україною договору у справі передання атомової зброї — це дальший крок російської концепції власности.

Після цих щирих міркувань Л. Кравчук з питомою йому ерудицією відповідав на поставлені йому учасниками зустрічі питання.

Питання ставили представники різних політичних партій, як також громадських установ, що усі уважно вислухали міркувань першого Президента України та нагородили його щедрими оплесками. Дискусією провадив голова УІА В. Баранецький, а питання ставили: ред. Ігор Длябога, д-р Мирослав Прокоп, д-р Анатолій Камінський, Володимир Процик, д-р Богдан Шебунчак, Осип Труш, проф. Володимир Петришин, проф. Роман Воронка, ред. Микола Галів, Ірена Куровицька, інж. Григорій Кузьма, Євгенія Івашків і адвокат Богдан Шандор.

Л. Кравчук, як це в його звичаї, відповідав на всі питання точно та вичерпно, а у відповідях були порушені ті проблеми, про які гість говорив у своїх міркуваннях, або порушив їх на пресовій конференції з журналістами „Свободи“ і „Українського Тижневика“. Він виразно підкреслив потребу об'єднання усіх політичних сил в Україні, зцементування України, ствердив, що стосунки із ЗСА поправилися від підписання договору про віддання ядерної зброї та висловив надію, що в тих добрих стосунках із ЗСА найбільше помічні можуть бути українці, що тут живуть та мають зв'язки.

Він вияснив також завдання Фонду Підтримки Розвитку Мистецтв, що має пропаґувати українську культуру, зокрема поза границями України. Неоднократно перший Президент України підкреслив і в своєму слові, як також у відповідях дискутантам, конечність об'єднання сил, конкретної спільної праці і віри, що Україна, як держави ніхто вже не знищить.

Таким оптимістичними словами закінчилася зустріч Л. Кравчука із численно зібраними представниками українського організованого життя Ню Йорку, яка відтак продовжувалася ще довго у безпосередніх розмовах при чарці шампанського і елеґантній гостині, що її підготовив окремо до цього запрошений Радою Директорів УІА комітет жінок.

Св. Миколай в Йонкерсі

18-го грудня в Йонкерсі при церкві св. Михаїла відбулося урочисте святкування св. Миколая. В святкуванні взяли участь діти із світлички при СУА та учні Школи Українознавства при парафії св. Михаїла, яких підготовили вчителі під проводом директорки Оксани Кулинич. Перше виступала Світличка, а потім учні Школи Українознавства деклямували віршики та ставили сценку про життя св. Миколая.

Під час імпрези був відкритий дуже смачний буфет, яким займався Батьківський комітет. До складу його входили співголови Андрея Вариха і Ліса Бибель, а також Іванна Оліярчик і Ірина Терлецька-Грейо.

Після закінчення виступів на сцену вийшов св. Миколай разом із ангелами і роздавав дарунки всім дітям. За таке вшанування християнського звичаю складають щиросердечну подяку парафіяни, батьки учнів цієї школи і рівнож гості з України отцеві Ігореві Міджакові, що відпустив церковну залю для навчання учнів в часі шкільного року та для проведення свята.

Гості з України передають низький уклін директорові та вчителям Школи Українознавства за їх невтомну працю, за душевне відношення до української мови, українського народу, за те, що гордо передають естафету українських звичаїв своєму молодому підростаючому поколінню.

Люба Ворончак

Діти під час виступу

Святий вечір у домівці СУМ у Фініксі

6-го січня 1995 року у просторій, святочно удекорованій залі місцевого осередку СУМ відбулася чергова, вже традиційна тут, соборна Свята вечеря, на яку зібралося біля 300 осіб обох віровизнань.

Наше ініціятивне, винахідливе і невтомне жіноцтво розставило на столи щедру традиційну з 12-ти страв вечерю та по-мистецьки виготовлені колачі, а священики, один православний і два католицькі, спільно молитвами започаткували святвечірню церемонію, висловили свою щиру радість з того, що вже сьогодні, нарешті, багатомільйонова українська родина на вільній Україні і розсіяних по всьому світі спільно і одночасно засіли за святвечірні столи з молитвою подяки на устах.

Д-р Степан Михайлів, голова осередку СУМ, отже господар, привітав усіх численно зібраних присутніх, в тому і гостей з України, і передав дальше ведення програми Ользі Сливці, яка в уривчастих спогадах зуміла увести всіх нас в чарівну романтику святвечірню з засніженими колядниками та голосними колядками колись давно в краю рідному. Не забула згадати і усіх тих, яких уже немає між ними, а ми хотіли б, щоб вони були сьогодні тут, в тому і недавно спочилого довголітнього заслуженого пароха католицької громади. Вказала і столик невеличкий у центрі, спеціяльно приготований для них, покійників, на якому красувався дідух — розкішний букет колосків жита-пшениці, привезений українським фармером з Канади, та традиційна вечеря.

Гість з України Дарія Городецька з Рогатинщини передала нам привіт з рідного краю. Вона колишня учителька, а тепер активістка жіночого руху, об'їздила всю Україну, включно з Кримом, і стверджує, що дух лицарський непокори і змагу оживає спонтанно, особливо серед молодшого покоління. Але найтяжче зранена східня Україна ще потребує моральної допомоги від західньої...

Зі словами і привітами виступили І. Ємець і від стейтового Відділу УККА голова Ліда Дидик.

Потім були колядники з різдвяною зіркою, віншувальники, та проведено різдвяну збірку на потреби СУМ.

Закінчено цю урочисту святвечірню програму спільною молитвою. Всі задоволені розходилися по домах з вогниками в очах і з гордістю за всіх у серцях.

Я. Чорноморець

ДЕПУТАТ Державної думи, співголова Російського соціяльно-демократичного союзу Васілій Ліпицький зажадав, щоб міністерство закордонних справ Росії звернулося до Адміністрації ЗСА і вказало на „порушення прав людини американською амбасадою в Москві“. Кожен, хто хоче відвідати Америку, опиняється перед принизливою необхідністю доводити, що він не має наміру залишатися там назавжди. На думку В Ліпицького, це порушує презумпцію невинности, тобто підставовий принцип права і демократії. В. Ліпицький закликав депутатів Думи і всіх політичних діячів Росії „відмовитися від участи в будь-яких заходах, що їх проводитиме амбасада ЗСА в Москві, аж поки не буде одержано ґарантій дотримання американськими дипломатами прав російських громадян“.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти нашої МАМИ

БОГДАННИ МАСНИК

що відійшла у вічність
27-го січня 1994 року
на 62-му році свого трудолюбного життя.
В глибокій пам'яті жалю і смутку
залишилась вона в нашому серці:

чоловік — БОГДАН
діти — ЗОРЯНА
— АРЕТА
— ОРИСЯ
— ЛЯРИСА

Нехай буде вічна їй пам'ять!